

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 14 kwietnia 2025 r.
znak sprawy: DWM.ww.058.2.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na zapytanie poselskie nr 2333

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedź MRiRW na zapytanie poselskie nr 2333 posa na Sejm RP Kazimierza Gwiazdowskiego w sprawie „dalszych relacji handlowych z Ukrainą po wygaśnięciu 5 czerwca 2025 r. autonomicznych środków handlowych (ATM)”.

Pytanie: „Czy Rząd ma propozycje dotyczące zasad handlu pomiędzy UE a Ukrainą po 5 czerwca 2025 r. w obszarze gospodarki rolno-żywnościowej?”

Pytanie: „Czy Rząd współpracuje z organizacjami rolniczymi nad wspólnymi propozycjami rozwiązań i przedstawieniem ich Komisji Europejskiej oraz Komisarzowi Hansenowi?”

Pytanie: „Jaki jest harmonogram prac nad przyjęciem rozwiązań dotyczących handlu UE z Ukrainą po 5 czerwca 2025 r.?”

Odpowiedź na ww. pytania: Wyjaśniam, że 5 czerwca 2025 r. wygasają postanowienia w sprawie tymczasowej i pełnej liberalizacji importu z Ukrainy (tzw. środki ATM). Obowiązujące od czerwca 2022 r. środki ATM polegają na jednostronnym zawieszeniu przez UE ceł możliwych jeszcze do zastosowania w imporcie z Ukrainy na podstawie Układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina (dalej: AA). Według naszych informacji Komisja Europejska (KE) nie przewiduje przedłużenia środków ATM po 5 czerwca 2025 r. Ich wygaśnięcie będzie oznaczać powrót do relacji handlowych wynikających z AA.

Jednocześnie obecnie trwają przygotowania (szczegóły poniżej) do negocjacji KE z Ukrainą na podstawie art. 29 AA (dalsza wzajemna wymiana koncesji taryfowych). KE liczy na to, że w wyniku tych negocjacji uda się w najbliższym czasie wynegocjować z Ukrainą porozumienie, które będzie mogło wejść w życie bezpośrednio po wygaśnięciu środków ATM. Jeśli nowe porozumienie nie będzie osiągnięte albo nie będzie mogło wejść w życie w tym terminie, wówczas po 5 czerwca 2025 r. powinny być przywrócone warunki importu z Ukrainy wynikające z obecnych zapisów AA.

Polska już w czerwcu 2024 r. przekazała do KE szczegółowe postulaty dotyczące negocjacji z Ukrainą na podstawie art. 29 AA. Zostały one przekazane przez wiodące w sprawach polityki handlowej Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT), ale w części rolnej były w całości opracowane w MRiRW. Polska uważa, że porozumienie z Ukrainą powinno spełniać następujące warunki:

- dalsza liberalizacja handlu UE-Ukraina powinna mieć charakter stopniowy, wzajemny i ograniczony kontyngentami taryfowymi w przypadku towarów wrażliwych;
- należy uwzględnić w nim bilateralną klauzulę ochroną umożliwiającą podjęcie działań ochronnych w handlu wszystkimi towarami rolnymi w przypadku wzrostu importu zagrażającego równowadze rynkowej i/lub produkcji rolnej;
- zgodnie z zasadą wzajemności, porozumienie powinno przewidywać również poprawę dostępu do ukraińskiego rynku dla unijnego, w tym polskiego eksportu (m.in. mięsa, produktów mleczarskich i przetworzonych);
- powinno być powiązane z dostosowaniem przepisów ukraińskich do unijnych standardów dotyczących nie tylko bezpieczeństwa żywności, ale również zrównoważonego rozwoju.

Dodatkowo Polska postuluje ustanowienie specjalnego funduszu dla pokrycia ewentualnych strat w sektorze rolnym spowodowanych przez nadmierny import z Ukrainy.

Za przygotowanie stanowiska negocjacyjnego KE na negocjacje z Ukrainą na podstawie art. 29 AA odpowiada komisarz ds. handlu M. Šefčovič. Podlega ono następnie akceptacji przez przewodniczącą KE Ursulę von der Leyen. W czasie moich rozmów z komisarzem M. Šefčovičem 3 lutego 2025 r. zwróciłem uwagę na ww.

postulaty Polski. Z tego spotkania oraz z innych nieoficjalnych informacji wynika, że w swoich pracach nad stanowiskiem negocjacyjnym dyrekcja generalna ds. handlu w KE (DG Trade) bierze pod uwagę ograniczony wzrost kontyngentów taryfowych (TRQ) dla produktów wrażliwych oraz powiązanie liberalizacji warunków importu z Ukrainy z procesem dostosowania ukraińskich standardów i wymogów produkcji do przepisów UE. Te elementy stanowiska, gdyby zostały ostatecznie przyjęte przez Komisję Europejską, byłyby zgodne z oczekiwaniami MRiRW. Według naszej wiedzy procedura wewnętrzna w KE nie została jeszcze jednak zakończona, a negocjacje KE z Ukrainą formalnie się nie rozpoczęły.

Temat relacji handlowych z Ukrainą był również poruszany w czasie licznych spotkań członków kierownictwa MRiRW z ukraińskimi partnerami. W dialog ze stroną ukraińską włączone zostały organizacje branżowe z sektora rolno-spożywczego z obydwu krajów. Ostatnie spotkanie w tym formacie odbyło się 20 marca 2025 r. w Warszawie. Liczymy na to, że uda się wypracować rozwiązania skutecznie chroniące polski rynek.

Pytanie: „Dlaczego Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie opracował strategii sektorowych przewidzianych w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju do 2030 r.? Bez strategii sektorowych nie możemy rozmawiać o warunkach, na jakich zgodzimy się na handel z Ukrainą.”

Odpowiedź: Wyjaśniam, że Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR – została przyjęta przez Radę Ministrów (RM) 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem Polski w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest też punktem wyjścia do opracowania strategii rozwoju określających podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego w perspektywie do 2030 r., w tym m.in. Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRI 2030), której zadaniem jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2030 r., spójnych z celami SOR.

SZRWRiR 2030 została przyjęta przez RM 17 października 2023 r.¹. Strategia została opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju² i jest jedyną obowiązującą krajową strategią w tym obszarze, przyjętą przez RM. Celem głównym SZRWRiR 2030 jest wielofunkcyjny rozwój gospodarczy wsi zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe kraju i zwiększenie wartości dodanej z rolnictwa oraz trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Cel główny SZRWRiR 2030 jest realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- I. Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy,
- II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska,
- III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Jeśli chodzi natomiast o opracowywanie dodatkowych strategii dotyczących poszczególnych segmentów sektora rolnego, dotychczasowa praktyka potwierdza, że to z inicjatywy organizacji branżowych i na ich potrzeby takie strategie są i powinny być opracowywane.

Przykładem takiego działania jest opracowanie strategii rozwoju sektora wołowiny, która została sfinansowana ze środków Funduszu Promocji Mięsa Wołowego. Przedstawiciele polskiej branży produkcji wołowiny, mając na względzie wyzwania stojące przed sektorem oraz trendy na rynku krajowym i globalnym, podpisali porozumienie „Polska Wołowina 2022”, które stało się podstawą budowy strategii sektora wołowiny. Kolejne wersje projektu strategii były konsultowane z MRiRW, także w ramach Porozumienia Rolniczego.

Kolejnym z przykładów jest Narodowa Strategia Ochrony Owadów Zapyłających, która była tworzona przez Polski Związek Pszczelarski, wiodącą organizację pszczelarską w Polsce, we współpracy ze środowiskiem naukowym, pszczelarzami, a jej opracowanie poprzedzono szeregiem debat obywatelskich.

¹ Uchwała nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030”.

² (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 i 1273).

Podobne, inspirowane i realizowane bezpośrednio przez przedstawicieli sektora mleczarskiego działania zaowocowały w 2024 r. pracami analitycznymi nad strategią polskiego sektora mleczarskiego, której wyniki omawiano podczas 21.

Międzynarodowego Forum Społeczności Mleczarskiej w Białymstoku 4 września 2024 r.

MRiRW współpracuje z organizacjami branżowymi, w szczególności z Polską Radą ds. Wieprzowiny, zrzeszającą największe związki hodowców i producentów świń oraz przetwórców mięsa wieprzowego, i wspiera opracowanie przez sektor strategii rozwoju rynku wieprzowiny. Środki na ten cel mają zostać pozyskane z Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów